

Este capítulo analiza a evolución desa realidade chamada economía social, que vén identificar unha parte da realidade social diferenciada tanto do ámbito da economía do sector público como da economía privada de natureza capitalista con referencia á Comunidade Autónoma Galega no ano 2013. A actividade e a creación de emprego na economía social veñen sendo lideradas polas sociedades laborais e as cooperativas.

Así, no que se refire a sociedades laborais inscritas na Seguridade Social e socios iniciais das mesmas, o cadro 3.1 móstranos a existencia de 45 (ano 2012: 60) sociedades desta natureza en Galicia, o que supón un descenso no número de sociedades que vai parella dun descenso tamén do número de socios: 222 socios (ano 2012: 263), dos cales 69 son mulleres e o resto homes. Do total, son socios traballadores 192. No que se refire a socios capitalistas son 30 (deles 14 son varóns e 16 mulleres) mentres que no 2012 eran 35. Estes datos mostran una liña lixeiramente descendente en número de sociedades e do número de traballadores respecto os do exercicio anterior:

Andalucía segue á cabeza por número de sociedades laborais e de traballadores vinculadas ás mesmas (198 SL e 768 socios). Séguenlle Madrid, Cataluña, e País Vasco.

Galicia ocupa o oitavo lugar (en 2012 ocupaba o quinto), o que representa un 17 % do número total das sociedades laborais de España.

No ámbito de Galicia tanto o maior número de sociedades, como o de socios corresponden a Pontevedra (22 SL; 135 socios) que pega un enorme crecemento respecto o exercicio do 2012, seguida de A Coruña (18 SL; 64 socios), Ourense (3 SL; 16 socios) e Lugo (2 SL; 7 socios).

■ **Cadro 3.1** **Sociedades Laborais rexistradas e socios iniciais das mesmas, segundo tipo de socio e sexo. Por comunidade autónoma e provincia. 2013**

	Sociedades		Socios								
			Total			Socios Traballadores			Socios Capitalistas		
	2012	2013	2012	2013		2012	2013		2012	2013	
				Ambos Sexos	Porcentaxe de mulleres		Ambos sexos	Porcentaxe de mulleres		Ambos sexos	Porcentaxe de mulleres
España	1.006	892	3.895	3.444	32	3.101	2.747	26,4	794	697	51,6
Andalucía	242	198	899	768	30,3	697	610	23	202	158	58,9
Aragón	46	49	151	172	45,3	114	122	45,9	37	50	44
Asturias	51	34	192	125	24	137	98	1,3	55	27	63
Baleares	10	14	35	47	34	29	35	20	6	12	75
Canarias	24	28	86	107	27,1	65	80	22,5	21	27	40,7
Cantabria	3	10	9	34	26,5	9	28	28,6	-	6	16,7
Castela - León	39	48	139	191	30,9	109	149	25,5	30	42	50
Cataluña	94	96	338	357	32,5	259	288	29,5	79	69	44,9
C. Valenciana	100	55	452	226	24,8	376	183	19,7	76	43	46,5
Extremadura	27	27	101	94	25,5	79	79	17,7	22	15	66,7
Galicia	60	45	263	222	31,1	228	192	27,6	35	30	53,3
A Coruña	26	18	142	64	37,5	128	53	35,8	14	11	45,5
Lugo	7	2	28	7	57,1	23	4	25	5	3	100
Ourense	14	3	48	16	18,8	37	14	14,3	11	2	50
Pontevedra	13	22	45	135	28,1	40	121	25,6	5	14	50
Madrid	123	127	431	449	35,2	331	352	29,3	100	97	56,7
Murcia	69	37	241	166	38	180	125	40	61	41	31,7
Navarra	30	20	112	96	21,9	91	74	14,9	21	22	45,5
País Vasco	44	62	284	237	32,9	263	198	28,8	21	39	53,8
A Rioxa	2	5	7	17	29,4	6	15	33,3	1	2	-
Ceuta e Melilla	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Fonte: Anuario de Estadísticas laborales. Ministerio de Empleo e Seguridade Social

O cadro 3.2 fai referencia a sociedades laborais rexistradas, segundo sector de actividade na comunidade autónoma. Os sectores de actividade divídense en agrarios, industria, a construción e os servizos. Un ano mais, a prematura recollida de datos deste ano deixanos unhas cifras pouco coherentes, como que apenas reflíctese actividade agraria (só 2 Sociedades Laborais). E dos demais subsectores a maior parte das sociedades laborais existentes, traballan no sector servizos 28 sociedades na construción e 12 pertencen á industria.

■ Cadro 3.2 **Sociedades laborais rexistradas e socios iniciais das mesmas, segundo sector de actividade por comunidade autónoma e provincia. Galicia 2013**

	Sociedades					Socios				
	Total	Agrario	Industria	Construción	Servizos	Total	Agrario	Industria	Construción	Servizos
Galicia	45	2	12	3	28	222	6	71	10	135
A Coruña	18	1	4	2	11	64	2	18	6	38
Lugo	2	-	-	-	2	7	-	-	-	7
Ourense	3	-	1	-	2	16	-	10	-	6
Pontevedra	22	1	7	1	13	135	4	43	4	84

Fonte: Anuario de Estadísticas laborais. Ministerio de Empleo e Seguridade Social

Tamén o cadro 3.2 dá conta do número de socios iniciais das sociedades laborais rexistradas, segundo sector de actividade, cifrando o total de socios dos catro sectores de actividade en 222, deles 135 servizos, 71 en industria, 10 en construción e só 6 en agrario.

O cadro 3.3 infórmanos con relación ás cooperativas constituídas e socios iniciais das mesmas, segundo se desenvolvan en cooperativas vivendas ou agrarias, distribuídos segundo sexo e provincia.

■ Cadro 3.3 **Cooperativas constituídas, segundo a clase, e socios iniciais das mesmas, segundo sexo, por ámbito territorial. 2013.**

	Total ⁽¹⁾				Cooperativas de traballo asociado			
	Cooperativas	Socios			Cooperativas	Socios		
		Total ⁽²⁾	Varóns	Mulleres		Total ⁽²⁾	Varóns	Mulleres
Galicia	60	417	243	139	43	148	98	49
A Coruña	11	74	34	21	8	32	17	14
Lugo	10	35	28	7	10	35	28	7
Ourense	4	32	17	12	-	-	-	-
Pontevedra	20	68	43	18	15	46	34	12
Rexistro da Comunidade	15	208	121	81	10	35	19	16
España	1.166	7.451	5.169	2.146	950	3.632	2.351	1.275
Andalucía	230	939	583	356	204	795	477	318
Rexistro da Comunidade	-	-	-	-	-	-	-	-
Aragón	28	379	299	80	24	253	221	32
Asturias	14	114	60	49	9	51	29	22
Baleares	17	107	63	44	14	60	24	36
Cantabria	7	39	23	16	6	27	11	16
Castela - A Mancha	25	2.327	1.920	394	16	43	35	8
Castela León	28	123	78	43	17	75	50	25
Cataluña	148	599	381	206	124	484	311	172
C. Valenciana	123	434	282	152	110	340	214	126
Extremadura	3	78	49	29	31	72	44	28
Madrid	86	412	235	163	44	188	109	79
Murcia	86	287	194	78	76	234	166	68
Navarra	33	142	95	47	28	114	76	38
País Vasco	196	805	520	266	173	636	419	213
A Ríoxa	9	70	43	27	8	32	19	13
Ceuta	-	-	-	-	-	-	-	-
Melilla	-	-	-	-	-	-	-	-
Rexistro Central	33	140	81	38	18	59	37	22

(1) Inclúe a totalidade das cooperativas.

(2) Inclúe as entidades que figuran como socios de cooperativas e que por tratarse de persoas xurídicas non lles é aplicable a distribución por sexos.

Fonte: Anuario de Estadísticas laborais. Ministerio de Empleo e Seguridade Social

No que se refire a Cooperativas inscritas en réximes por conta allea da Seguridade Social e traballadores das mesmas, o cadro 3.4.1 móstranos a existencia de 566 (ano 2012: 572) entidades desta natureza en Galicia, ocupando a 6.491 traballadores (ano 2012: 6.384), dos cales temos un 43,6% de mulleres.

■ **Cadro 3.4.1 Cooperativas inscritas na Seguridade Social e traballadores das mesmas, segundo sexo, por comunidade autónoma e provincia.**

	Cooperativas			Traballadores			
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	
						Ambos sexos	% de mulleres
Total	12.720	12.095	11.862	218.153	214.313	213.582	52,3
Andalucía	3.068	2.864	2.753	51.960	55.445	54.150	50,4
Aragón	463	443	442	4.926	4.687	4.873	42,8
Asturias	179	171	164	2.858	2.084	2.008	40,0
Baleares	112	116	114	1.539	1.476	1.417	57,0
Canarias	239	226	208	5.083	4.498	3.985	45,2
Cantabria	51	53	52	959	959	946	44,0
Castela - A Mancha	929	863	868	8.914	8.130	8.407	39,1
Castela - León	1.036	985	964	8.065	7.512	6.704	30,4
Cataluña	1.744	1.614	1.546	24.501	23.420	24.602	61,1
C. Valenciana	1.250	1.200	1.194	42.661	41.394	41.067	54,2
Extremadura	527	526	511	4.788	4.743	4.832	38,8
Galicia	574	572	566	6.418	6.384	6.491	43,6
A Coruña	230	225	224	2.036	1.928	1.859	45,8
Lugo	108	106	106	822	788	782	43,4
Ourense	66	68	71	1.474	1.461	1.474	41,7
Pontevedra	170	173	165	2.086	2.207	2.376	43,0
Madrid	625	597	603	11.558	11.482	12.100	57,2
Murcia	787	723	711	12.971	12.219	12.189	51,3
Navarra	182	184	191	5.148	5.072	4.989	41,3
País Vasco	833	845	859	24.478	23.521	23.547	64,3
A Rioxa	95	87	92	941	905	888	54,3
Ceuta	10	11	11	151	164	151	30,5
Melilla	16	15	13	234	218	236	50,0

Fonte: Anuario de Estadísticas laborales. Ministerio de Empleo e Seguridade Social

O cadro 3.4.2 recolle ás Sociedades Laborais en xeral inscritas na Seguridade Social e traballadores das mesmas.

■ **Cadro 3.4.2** **Sociedades Laborais inscritas na Seguridade Social e traballadores das mesmas, segundo sexo, por comunidade autónoma e provincia. 2011-2013**

	Cooperativas			Traballadores			
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	
						Ambos sexos	% de mulleres
Total	13.465	12.294	14.030	74.438	67.445	63.472	35,9
Andalucía	3.168	2.838	2.616	16.026	13.707	12.903	38,1
Aragón	478	445	421	1.812	1.694	1.614	40,5
Asturias	500	453	418	3.020	3.336	2.965	57,6
Baleares	139	131	117	724	838	723	32,1
Canarias	440	372	346	2.015	1.778	1.693	38,6
Cantabria	120	114	113	1.015	938	931	29,0
Castela - A Mancha	1.231	1.087	1.000	5.541	4.679	4.497	33,6
Castela - León	635	593	550	2.710	2.372	2.312	32,6
Cataluña	1.217	1.086	974	6.635	6.146	5.986	33,5
C. Valenciana	1.048	986	889	5.255	5.069	4.911	30,6
Extremadura	324	303	281	1.669	1.369	1.305	32,7
Galicia	709	669	3.326	3.326	3.113	2.861	32,1
A Coruña	221	221	204	1.026	1.021	959	35,5
Lugo	122	113	97	506	481	415	35,2
Ourense	114	111	100	389	352	298	37,6
Pontevedra	252	224	217	1.405	1.259	1.189	26,8
Madrid	1.471	1.367	1.252	8.699	7.818	7.397	42,4
Murcia	773	722	668	4.950	4.551	4.216	39,2
Navarra	396	370	341	2.813	2.507	2.374	29,8
País Vasco	762	709	674	7.945	7.275	6.519	25,2
A Rioxa	43	39	36	205	178	194	36,6
Ceuta e Melilla	11	10	8	78	77	71	46,5

Fonte: Anuario de Estadísticas laborales. Ministerio de Empleo e Seguridade Social

O cadro 3.5 refírese o número de cooperativas e o número de socios inscritos nos rexistros provinciais e centrais da comunidade autónoma. Os datos dos rexistros provinciais reflicten un número total de 64 cooperativas (6 mais respecto as rexistradas no ano 2012) e a participación de 443 socios. No rexistro central aparecen inscritas 16 cooperativas, o dobre que no exercicio anterior.

Por clase, das 58 cooperativas existentes, 45 delas son de traballo asociado, o que supón un alto porcentaxe respecto o resto (70,31%), mentres que agrarias (13,8%) e Consumidores e usuarios (6,25) ocupan o segundo e terceiro lugar.

■ **Cadro 3.5** Cooperativas inscritas e número de socios. Galicia 2013

Clase	REXISTROS PROVINCIAIS								REXISTRO CENTRAL		TOTAL	
	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Nº Coop.	Nº Soc.	Nº Coop.	Nº Soc.
Traballo asociado	8	32	12	42	-	-	15	46	10	35	45	155
Consumidores e usuarios	-	-	-	-	1	3	1	5	2	124	4	132
Vivendas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Agrarias	2	25	-	-	2	19	2	9	3	58	9	11
Explotación comun. da terra	-	-	-	-	1	10	-	-	-	-	1	10
Servizos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mar	1	17	-	-	-	-	-	-	-	-	1	17
Transportistas	-	-	-	-	-	-	1	5	-	-	1	5
Transportistas - traballo asociado	-	-	-	-	-	-	1	3	-	-	1	3
Seguros	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sanitarias	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Servizos sociais - traballo asociado	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ensino	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ensino - traballo asociado	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4
Educacionais	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Integración social	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Segundo grao	-	-	-	-	-	-	-	-	1	6	1	6
Total	12	78	12	42	4	32	20	68	16	223	64	443

Fonte: Memoria da Consellería de Traballo e Benestar

Este ano, a falta de datos sobre o sector de actividade das empresas, o cadro 3.6 mostra as cooperativas constituídas segundo clase e socios iniciais das mesmas, onde podemos observar que en Galicia constituíronse só cooperativas no sector agrario, 46 en total, con 2.546 números de socios.

■ **Cadro 3.6** Cooperativas constituídas, segundo clase, e socios iniciais das mesmas, segundo sexo. 2013

	Cooperativas de vivendas				Cooperativas agrarias			
	Cooperativas	Socios			Cooperativas	Socios		
		Total ⁽¹⁾	Homes	Mulleres		Total ⁽¹⁾	Homes	Mulleres
Total	59	318	216	100	46	2.546	2.044	435
Galicia	-	-	-	-	9	112	64	23
A Coruña	-	-	-	-	2	25	5	2
Lugo	-	-	-	-	-	-	-	-
Ourense	-	-	-	-	2	19	9	7
Pontevedra	-	-	-	-	2	10	3	3
Rexistro da comunidade	-	-	-	-	3	58	47	11

Fonte: Anuario de Estadísticas laborais. Ministerio de Empleo e Seguridade Social